

eIDAS

Rafræn viðskipti á tímamótum

ATLAS
LÖGMENN

Ásgeir Helgi Jóhannsson, lögmaður

- Reglugerð Evrópuþingsins og Ráðsins (ESB) nr. 910/2014 um rafræna auðkenningu og traustþjónustu fyrir rafræn viðskipti á innri markaðnum.
- Hluti af verkefni ESB um stafrænan innri markað og stafræna þjónustu yfir landamæri.
- Eftirlitsaðili Neytendastofa.
- Tekur gildi á Íslandi 2018.

Markmið eIDAS

- Öllum á að líða vel með að sækja almenna þjónustu, stunda hefðbundin viðskipti og hafa samskipti við aðila í gegnum netið.
- Eyða réttaróvissu og auka traust í rafrænum viðskiptum og samskiptum á milli neytenda, fyrirtækja og opinberra yfirvalda.
- Styðja við rafræn viðskipti þvert yfir landamæri og þvert á atvinnugreinar.
- Regluverk og staðlar, láta öllum líða betur...

Hvað var til staðar fyrir?

- eIDAS kemur í stað eldri löggjafar um rafrænar undirskriftir nr. 28/2001. (tilskipun nr. 1999/93/EB)
  - Markmiðin voru svipuð, löggjöfin gekk skammt.
  - Var kannski tilskipunin á undan sinni samtíð?
  - Var vilji til raunverulegra breytinga?
- Tókst aldrei á flug...

Hvernig á eIDAS að bæta stöðuna?

- Heildstæðari löggjöf.
- Reglugerð en ekki tilskipun.
  - Það á að þýða að sömu reglur gilda fyrir alla þátttakendur.
- Á að vera tæknilega hlutlaus.
  - Eins lengi og fylgt er útgefnum framkvæmdargerðum sem setja nánari reglur um samstarf og fylgt er viðurkenndum opinberum stöðlum o.s.frv.

Hvað fjallar þá eIDAS um?

- Rafræna auðkenningu.
- Verkfærin sem eiga að gera einstaklingum og lögaðilum kleift að sanna á sér deili gagnvart opinberum aðilum með rafrænum hætti og í viðskiptum og/eða samskiptum sín á milli þvert á landamæri.
- Setur kvaðir á ríki um gagnkvæma viðurkenningu á rafrænum auðkenningarleiðum hvors annars.
  - Fer þó eftir fullvissustigi sem fer eftir reglum og stöðlum.
  - Til einföldunar má hugsa um rafrænt vegabréf sem gerir þér kleift að sækja opinbera þjónustu með rafrænum hætti á milli ríkja.

Traustþjónustur

- Rafræn undirskrift.
- Rafrænt innsigli.
- Rafrænn tímastimpill.
- Rekjanleg rafræn afhendingarþjónusta.
- Sannvottun vefseturs.
- Varðveisla á rafrænum undirskriftum, innsiglium og vottorðum.
- Aukin réttaráhrif rafrænna gagna og skjala.
- Bann við mismunun á grundvelli tilurðar.
- Gerður er greinarmunur á traustþjónustu og fullgildri traustþjónustu.

Af hverju fullgild traustþjónusta?

Traustþjónusta er almennt eftirlitsskyld og þarf ekki að vera fullgild.

Fullgild traustþjónusta er háð kröfum um tækni, öryggi og aukið eftirlit.

Fullgild traustþjónusta á að vera viðurkennd á milli ríkja.

Fullgilda traustþjónustu má nýta sér EU trust mark merkið til að auðkenna þjónustuna.

Fullgild traustþjónusta, eykur vægi rafrænna gagna og lagavissu.

Merkið tryggir gæðin

Aukið vægi rafrænna gagna

- Veitt traustþjónusta skal ekki vera neitað um réttaráhrif, eingöngu vegna þess að hún er rafræn eða er ekki fullgild.
- Fullgild traustþjónusta
  - Rafræn undirskrift jafngildir eiginhandaráritun.
  - Gengið skal út frá því að innsiglið gögn séu heil og rétt, tímasetning og dagsetning sé rétt o.s.frv.
- Ekki skal hafna því að rafrænt skjal fái réttaráhrif og sé viðurkennt sem sönnunargagn í málarekstri einungis af þeirri ástæðu að það er á rafrænu formi. (46. gr.)

Hvaða þýðingu hafa þessi ákvæði?

Margvíslegir
möguleikar í
rafrænni [þjónustu](#).

Kröfur eIDAS til fjármálafyrirtækja

- Beinar og óbeinar
  - Augljós krafa er um hagræðingu í bankakerfinu.
  - Aukin áhersla á rafræn viðskipti og samskipti.
  - Öryggiskröfur, nýta traustþjónustur sem uppfylla auknar kröfur um öryggi.
  - Lagalegar tilhlýðanleiki t.d. PSD2, GDPR, MiFID2 o.fl.
    - Krafa um sterka auðkenningu viðskiptavina og auðkenningu greiðsluþjónustu aðila í RTS stöðlum fyrir PSD2, rafræn auðkenning við veitingu upplýst samþykkis skv. GDPR.
- Athuga þarf hvaða traustþjónusta er raunar veitt í dag, verður hún eftirlitsskyld?
  - Hvað þýðir það að nota aðra rafræna undirskrift en fullgilda?
  - Varðveisla rafrænt undirritaðra skjala?

Hvar liggja tækifæri?

- Hagræðing og regluhlýðni.
- Notkun á fullgildum traustþjónustum eIDAS á að veita lagavissu í rafrænum ferlum.
- Opnar á möguleika til þess að úthugsa nýjar leiðir til þess að selja þjónustu og/eða vörur með rafrænum hætti.
- Opnar möguleikana á rafrænum ferlum til þess að uppfylla skilyrði aukins regluverks.
- Opnar möguleika á auknum viðskiptum á milli landa.
- Aukið öryggi og varðveisla rafrænna gagna.
- Þróun á nýju vörum og þjónustu.

Spurningar

Eitt að [lokum](#)...